

חשמל בשבת

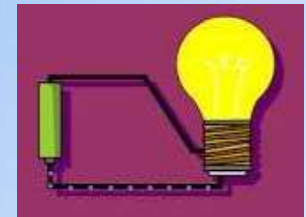
טעם האיסור – משום מוליד

א. יש מהאחרונים סוברים שכל הפעלת מכשיר חשמלי על ידי חיבור מעגל אסורה משום מוליד כח חשמלי בחוטי החשמל.

ב. מעגל שיש בו זרם, יש שכתבו שמותר להגדיל את עצמת הזרם, כמו שמותר להוסיף בבגד ריח מאותו המין.

ג. זה הדעה הרווחת וא"כ הוי רק איסור מד"ס.

טעמי האיסור

חשמל בשבת

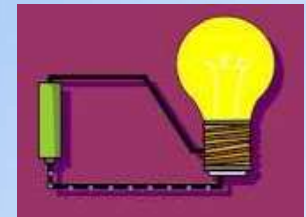
טעם האיסור – משום מתקן מנא

א. יש מהאחרונים שכתבו שהמחבר מעגל חשמלי יש בו משום מתקן-מנא, וקרוב הדבר לומר שאסור מן התורה משום בונה, לפי שתיקון החוט עצמו "ממות לחיים", הרי זה בונה.

ב. המנתק את המעגל יש בו משום סותר.

ג. הרבה אחרונים לא חששו לזה.

טעמי האיסור

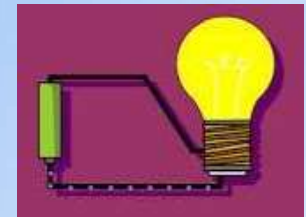
חשמל בשבת

טעם האיסור - משום מתקן מנא

א. יש שכתב כי הפעלת מכשיר חשמלי שעצם פעולתו אינה מלאכת שבת, כגון לחיצה על מתג של מאוורר או מכשיר שמיעה וכיוצא כדי להפעילם, - אסורה משום מתקן מנא עכ"פ מדרבנן, שכל כלי שאינו במצב שראוי לשמש בתפקידו, אינו נקרא כלי שלם, והכשרתו לשימוש היא גמר הכלי. ואף שאין איסור בעריכת שעון בשבת, הרי זה לפי שחידוש הליכת השעון לא נעשה על ידי הוספת דבר מן החוץ.

ב. רבים חולקים וסבורים שאי"ז תיקון אלא שמוש

טעמי האיסור

חשמל בשבת

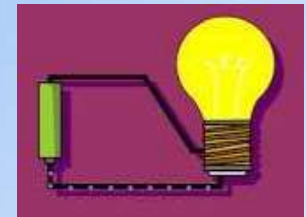
טעם האיסור – משום נצוצות

א. יש לחשוש בהפעלת מכשיר חשמלי משום יצירת הניצוצות.

ב. נח' הפוסקים האם ניצוץ כזה שאין לו כל משמעות וכל קיום האם יש בו איזשהו איסור.

ג. יש שכתבו שב"זרם חילופין", אינו פסיק רישא שייצא ניצוץ, שכן כמאה פעמים בשניה אין מתח בחוטים.

טעמי האיסור

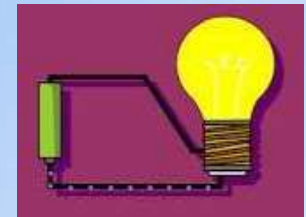
חשמל בשבת

טעם האיסור - משום תוספת הבערה

א. יש שכתבו שבכל חיבור של מעגל חשמלי, קיים החשש שעל ידי כך נגרמת תוספת הבערת דלק בתחנת הכח, - אין להתיר משום דבר שאינו מתכוין, לפי שהוא כמתכוין לכך, שכן אם זקוקים לתוספת דלק ולא יתוסף, יפסק הזרם.

ב. יש שכתבו שעל פי רוב אין בתוספת צריכה מועטת כדי לגרום לתוספת צריכת דלק בתחנת הכח, ולכן אין חוששים לכך.

טעמי האיסור

חשמל בשבת

טעם האיסור - למעשה

א. בד"כ נקטו הפוסקים שאין בזה איסור מה"ת.

ב. אך יש להעיר שממכתבי הרבי לעניין אוניות משמע שחשש לאיסור מה"ת, וכך היה פוסק הרב מארלו ע"ה.

ג. לכו"ע אם ע"י ההפעלה נוצרת פעולה האסורה מה"ת ה"ז אסור. ודעת רוב הפוסקים שנחשב כעשה מלאכה בידיו ממש.

אסור מה"ת או מד"ס

חשמל בשבת

שימוש ברשת החשמל

תושבי כפר חב"ד, מיסודו ובהנהלתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ה' עליהם יחיו שלום וברכה! שמחתי במאד להתעוררות לבב כו"כ (כן ירבו) מתושבי כחב"ד - בתוככי כל תושבי כחב"ד - שליט"א לתקן ג'ענעראַטור עלעקטרי בשביל כל צרכי כחב"ד בימי ש"ק וכו'. ובל"נ אַשתף קופת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיאנו - מייסד כפר חב"ד ומנהלו - לסלק חלק העשירי מכל ההוצאות הקשורות בזה. ויה"ר שיעשו בכ"ז בזריזות הכי גדולה ויפה שבת אחת קודם! וזכות הרבים מסייעתם וברכת כ"ק מו"ח אדמו"ר תלוּם ותצליחם בזה ובכלל. המצפה ומשתוקק לבשו"ט בזה ובכל כיו"ב וחותרם בברכת פורים שמח מ. שניאורסאהן

מכתבי הרבי
[הכ"ד עמ' פט]

חשמל בשבת

שימוש ברשת החשמל –

א. חשמל המיוצר על ידי גוים,

רבים מתירים להשתמש בחשמל זה בשבת, וכן מנהג העולם, ואף כשרוב העיר יהודים נהגו להקל.

שהיהודים משלמים עבור השימוש בזרם החשמל, והרי זה כמו מלאכה בקבלנות, שמצד הישראל יכולים הגויים להכין הכל מערב שבת.

דברי הפוסקים

חשמל בשבת

שימוש ברשת החשמל חשמל המיוצר על ידי יהודים.

אסור להשתמש בו. אך באם מייצרים אותו לצרכי פקו"נ, האם מותר להשתמש בחשמל לצרכים שאין בהם משום פיקוח נפש?

א) יש מתירים, כיון שאי אפשר לפועלים להפריד בין השימוש של צורך פיקוח נפש לשאר בתי העיר, הרי זה כמו השוחט בהמה לחולה, שמותר לבריא לאכול ממנה, כיון שאין כאן חשש ריבוי.
ב) ויש שכתבו שאסור לאדם לחבר בערב שבת נורות ומכשירים לרשת החשמל על מנת שיפעלו בשבת, שאסור להכניס אדם למצב של דחיית שבת משום פיקוח נפש.

דברי הפוסקים

חשמל בשבת

שימוש ברשת החשמל המיוצר על ידי יהודים.

אסור להשתמש בו. אך באם מייצרים אותו לצרכי פקו"נ, האם מותר להשתמש בחשמל לצרכים שאין בהם משום פיקוח נפש?

ג) ויש שכתבו שאסור לבריאים להשתמש בחשמל בשבת, לפי שאפשר להתקין גנרטור בכל בית חולים.

ד) עוד כתבו אחרונים שכשהחשמל מיוצר בשבת על ידי יהודים, אף אם הוא מיוצר באופן שמן הדין יש היתר בשימוש, אסור להשתמש בו משום חלול-השם.

דברי הפוסקים

חשמל בשבת

שימוש ברשת החשמל - חשמל המיוצר באופן אוטומטי.

א. מותר להשתמש בחשמל המיוצר בתחנת כח אוטומטית, ואף שתחנת הכח משמיעה קול.

ב. אף על פי שאם קורה קלקול בתחנת הכח מתקנים אותו תוך כדי חילול שבת, אין צריך לחוש לזה, כיון שאפשר שלא נתקלקל, ואין מחזיקים ריעותא, ועוד שאיסור הנאה ממעשה שבת מדרבנן, וספק דרבנן להקל, אבל אם עושים בודאי מלאכות הנצרכות לייצור הזרם, אסור להשתמש בחשמל.

ג. כיום בד"כ זה אוטומטי לגמרי, ואם צריך התערבות נעשה ע"י נכרים בד"כ.

דברי הפוסקים

